

# Θεωρία Τελεστών

## Ασκήσεις II

Σπυρίδων Πετράκος

23 Νοεμβρίου 2020

**Άσκηση 1.** (α) Έστω  $\Phi : \mathcal{A} \rightarrow \mathcal{B}$  \*-μορφισμός,  $\mathcal{A}$  χωρίς μονάδα. Θα δείξουμε ότι ο  $\Phi$  επεκτείνεται μοναδικά σε μοναδιαίο \*-μορφισμό  $\tilde{\Phi} : \tilde{\mathcal{A}} \rightarrow \mathcal{C}$  όπου  $\mathcal{C} = \mathcal{B}$ , αν η  $\mathcal{B}$  έχει μονάδα, και  $\mathcal{C} = \tilde{\mathcal{B}}$ , διαφορετικά. Ορίζουμε  $\tilde{\Phi}(a + \lambda \mathbf{1}) = \Phi(a) + \lambda \mathbf{1}$ , όπου στην πρώτη περίπτωση το άθροισμα είναι στην  $\mathcal{B}$ , ενώ στη δεύτερη είναι το αντίστοιχο στοιχείο στη μοναδοποίησή της. Εύκολα ελέγχουμε ότι η  $\tilde{\Phi}$  είναι μοναδιαίος \*-μορφισμός (και στις δύο περιπτώσεις). Από την άλλη, αν  $\Psi$  είναι μια άλλη επέκταση, λόγω γραμμικότητας θα πρέπει αναγκαστικά  $\Psi(a + \lambda \mathbf{1}) = \Psi(a) + \lambda \Psi(\mathbf{1}) = \Phi(a) + \lambda \mathbf{1}$ , δηλαδή  $\Psi = \tilde{\Phi}$ .

(β) Έχουμε  $\lambda \in \sigma(\Phi(a)) \Rightarrow \Phi(a) - \lambda \mathbf{1} \notin \text{Inv}(\mathcal{B}) \Rightarrow \tilde{\Phi}(a + \lambda \mathbf{1}) \notin \text{Inv}(\mathcal{C}) \Rightarrow a + \lambda \mathbf{1} \notin \text{Inv}(\tilde{\mathcal{A}}) \Rightarrow \lambda \in \sigma_{\tilde{\mathcal{A}}}(a) \subseteq \sigma_{\mathcal{A}}(a) \cup \{0\}$  όπου  $\mathcal{B} = \mathcal{B}$ , αν η  $\mathcal{B}$  έχει μονάδα, και  $\mathcal{B} = \tilde{\mathcal{B}}$ , διαφορετικά, και  $\tilde{\Phi}$  όπως στο (α). Αν επιπλέον ο  $\Phi$  είναι μοναδιαίος, αναγκαστικά  $\Phi(\text{Inv}(\mathcal{A})) \subseteq \text{Inv}(\mathcal{B})$ , και εφόσον  $\Phi(a - \lambda \mathbf{1}) = \Phi(a) - \lambda \mathbf{1}$ , έχουμε  $\sigma(\Phi(a)) \subseteq \sigma(a)$  για κάθε  $a \in \mathcal{A}$ .

a-λ1  
a-λ1

**Άσκηση 2.** Θεωρούμε τη μοναδοποίηση  $\tilde{B}$  της  $B$ . Προφανώς η  $B$  είναι επίσης μεταθετική πεπερασμένης διάστασης. Από το θεώρημα Gelfand-Neimark,  $\tilde{B} \cong C(\Omega(\tilde{B}))$ . Εάν το  $\Omega(\tilde{B})$  είναι άπειρο, έστω  $n \in \mathbb{N}$  και  $\{\varphi_1, \dots, \varphi_n\} \subseteq \Omega(\tilde{B})$ . Από το λήμμα του Urysohn, υπάρχουν  $f_i \in C(\Omega(\tilde{B}))$  με  $f_i(\varphi_j) = \delta_{ij}$ , οι οποίες προφανώς είναι γραμμικά ανεξάρτητες. Επομένως  $\dim(\tilde{B}) = \dim(C(\Omega(\tilde{B}))) \geq n$ ,  $\forall n \in \mathbb{N}$ , άτοπο. Επομένως το  $\Omega(\tilde{B})$  είναι πεπερασμένο, άρα και το  $\Omega(B) \subseteq \Omega(\tilde{B})$  είναι. Τελικά  $B \cong C_0(\Omega(B)) = C(\Omega(B))$ , δηλαδή το ζητούμενο.

**Άσκηση 3.** Έστω  $a \in A$  φυσιολογικό. Από συναρτησιακό λογισμό, η  $C(\sigma(a))$  είναι ισομετρικά ισομορφική με υποάλγεβρα της  $\tilde{A}$  (της  $A$  αν η  $A$  έχει μονάδα) και άρα έχει πεπερασμένη διάσταση. Από την Άσκηση 2, το  $\sigma(a)$  είναι πεπερασμένο, οπότε οι χαρακτηριστικές  $p_\lambda := \mathbb{1}_{\{\lambda\}}$ ,  $\lambda \in \sigma(a)$  είναι συνεχείς. Από την υπόθεση για τη διάσταση της  $A$ , το  $\sigma(a)$  έχει

τουλάχιστον 2 στοιχεία για κάποιο φυσιολογικό  $a$ . Επιλέγουμε ένα τέτοιο  $a$  και ένα  $\lambda \in \sigma(a) \setminus \{0\}$ . Τότε  $p_\lambda(0) = 0 \Rightarrow p_\lambda(a) \in A$  και προφανώς  $p_\lambda = p_\lambda^* = p_\lambda^2 \Rightarrow p_\lambda(a) = (p_\lambda(a))^* = (p_\lambda(a))^2$  ενώ εξ ορισμού δεν είναι ούτε η μονάδα ούτε 0.

**Άσκηση 4.** Για  $f \in C([0, 1])$ ,  $f = f^2 \Rightarrow f(1 - f) = 0 \Rightarrow (f \equiv 0 \vee f \equiv 1)$  λόγω συνέχειας.

**Άσκηση 5.** Με το συμβολισμό της Άσκησης 3, έχουμε ότι για κάθε φυσιολογικό  $a \in A$  ισχύει  $a = \text{Id}(a) = \sum_{\lambda \in \sigma(a)} \lambda p_\lambda(a)$ . Επομένως, αν οι  $\varphi, \psi$  συμφωνούν σε όλες τις προβολές, θα συμφωνούν και σε όλα τα φυσιολογικά στοιχεία, λόγω γραμμικότητας, και άρα σε όλα τα στοιχεία της  $A$ , για τον ίδιο λόγο.

**Άσκηση 6.** Έστω  $\varphi \neq \psi$  και προβολή  $p$  με  $\varphi(p) \neq \psi(p)$ . Τότε  $\varphi(p) = \varphi(p^2) = (\varphi(p))^2$  και ομοίως για τον  $\psi$ , άρα  $\{\varphi(p), \psi(p)\} = \{0, 1\}$ . Επομένως  $|\varphi(p) - \psi(p)| = 1 \Rightarrow \|\varphi - \psi\| \geq 1$ , αφού  $\|p\| = 1$ .

**Άσκηση 7.** Έχουμε  $|x_n^*(x) - x^*(x)| \leq \|x_n^* - x^*\| |x|$ . Άρα  $x_n^* \xrightarrow{\|\cdot\|} x^* \Rightarrow x_n^* \rightarrow x^*$  κατά σημείο. Για το αντίστροφο, έστω  $e_1, \dots, e_m$  μια βάση του  $E$  και  $e_1^*, \dots, e_m^*$  η δυϊκή βάση. Τότε  $\|x_n^* - x^*\| = \|\sum_{i=1}^m (x_n^*(e_i) - x^*(e_i))e_i^*\| \leq \sum_{i=1}^m |x_n^*(e_i) - x^*(e_i)| \|e_i^*\| \rightarrow 0$ , αν  $x_n^* \rightarrow x^*$  κατά σημείο.

**Άσκηση 8.** Αν το σύνολο των χαρακτήρων ήταν άπειρο, θα υπήρχε ακολουθία  $(\varphi_n)_{n \in \mathbb{N}}$  διαφορετικών ανά δύο χαρακτήρων. Επειδή  $\|\varphi_n\| \leq 1$ , λόγω συμπίεσης της κλειστής μοναδιαίας μπάλας στην ασθενή \*-τοπολογία, θα υπήρχε υπακολουθία  $(\varphi_{n_k})_{k \in \mathbb{N}}$  που να συγκλίνει στην ασθενή \*-τοπολογία. Από την Άσκηση 7, αυτή θα συγκλίνει και στην τοπολογία της νόρμας του δυϊκού, το οποίο είναι άτοπο από την Άσκηση 6.